

رویداد

میراث فرهنگی ری به وعده‌اش عمل نکرد
برج رهاشده طغرل

شهروند | باوجود وعده‌های میراث فرهنگی برای بررسی، پایش و نحوه حفاظت از برج طغرل در یک ماه گذشته این نهاد هنوز هیچ گزارشی درباره وضعیت این اثر تاریخی نداده است. این در حالی است که مسئولان میراثی شهرداری و استان تهران با طرح موضوع کج شدن برج طغرل در روزنامه شهروند و رسانه‌های دیگر قول رسیدگی داده بودند. احمد محیط طباطبایی، رئیس ای‌کوم ایران در یک سال گذشته چندین بار نسبت به نصب پست گاز در عرصه برج طغرل هشدار داده، اما اینبار او علاوه بر تکرار هشدارش گفته که به وضعیت فرهنگی سراسری در حال ساخت در حریم این اثر تاریخی نیز معترض است. او با بیان اینکه در اوایل دهه ۷۰ طرحی به عنوان ساخت یک فرهنگ سرا با ضوابط میراث فرهنگی تهیه شد تا با فاصله مشخص شده از برج طغرل اجرایی شود، می‌گوید: «بعدها آن طرح کنار گذاشته شد و تغییر کرد، حتی از شکل هماهنگ شده‌اش از نظر نام و سایر مسائل ضابطه‌های خارج شد. از سوی دیگر دوره‌ای در این محوطه آثار تاریخی به دست آمد و قرار شد محوطه با آن آثار به صورت سایت موزه باقی بماند.» به گفته محیط طباطبایی به واسطه رخ دادن این شرایط در یک دوره به مدیریت وقت میراث فرهنگی تهران تذکر داده شد تا طرح در حال اجرا ۴ متر از لبه دیوار فاصله بگیرد، اما این تذکر نیز رعایت نشد: «متأسفانه چیزی که اکنون وجود دارد، خارج از بحث کج بودن یا نبودن برج، نصب پست گاز و تأسیسات چسبیده به دیوار عرصه برج بود و چند قدمی خود اثر است که از نظر امنیتی وضعیت برج را می‌تواند در حالت هشدار قرار دهد.» □

خیزش گردوخاک در جنوب شرقی کشور

شهروند | باد شدید و گرد و خاکی که از دیروز در جنوب غرب کشور آغاز شده، تا فردا (چهارشنبه) ادامه دارد. این سامانه بارشی در روز چهارشنبه به استان‌های کرمان، شرق هرمزگان، سیستان و بلوچستان و دریای عمان رگبار باران گاهی همراه با رعد و برق و وزش باد شدید موقتی به همراه دارد. فریبا گوردیزی، کارشناس سازمان هواشناسی درباره این وضعیت جوی به این‌ها گفت: «از امروز (سه‌شنبه) تا پایان هفته در بیشتر نقاط کشور جو آرام همراه با افزایش نسبی باد خواهد بود که این افزایش در نیمه شرقی کشور محسوس است. روزهای پنجشنبه و جمعه به سبب سکون نسبی هوا در شهرهای صنعتی و پرجمعیت احتمال افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا پیش‌بینی می‌شود.» □

تکلیف نامعلوم ممنوعیت ورود مسافران به خوزستان

شهروند | با اینکه بسیاری از استان‌ها برای کنترل شیوع ویروس کرونا، تکلیف گردشگری نوروزی را روشن کرده‌اند، در استان خوزستان هنوز تصمیمی برای ممنوعیت ورود گردشگران گرفته نشده است. مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی این استان هم می‌گوید این اداره کل به تنهایی نمی‌تواند درباره تصمیم‌گیری کند. این اظهارات در حالی است که وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به عنوان متولی گردشگری و سفر در کشور اصرار به فعال بودن موزه‌ها و اماکن تاریخی دارد و در روزهای گذشته استان‌ها به طور مستقل در اینباره تصمیم‌گیری و ورود مسافران نوروزی را منع کرده‌اند. روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی استان خوزستان روز گذشته از حکمت‌آله موسوی نقل کرد: «هنوز تصمیم نهایی برای ممنوعیت ورود مسافران نوروزی به خوزستان اعلام نشده، زیرا ستاد اجرایی خدمات سفر استان که شامل اعضا و کمیته‌های مختلفی به‌ویژه دانشگاه‌های علوم پزشکی است باید به جمع‌بندی نهایی در اینباره برسد. اما این لحظه تصمیم بر این است که اداره کل میراث فرهنگی خوزستان از آمادگی نسبی برخوردار باشد تا اگر کرونا در استان ریشه‌کن شد، حداقل پس از ایام نوروز برای میزبانی آماده باشیم.» به گفته موسوی در حال حاضر همه مجموعه‌های و فضاهای وابسته به میراث فرهنگی اعم از موزه‌های شوش، آبادان، ایذه، پایگاه‌های ثبت جهانی، اقامتگاه‌ها، مجموعه‌های تاریخی شوشتر و همه سایت‌های گردشگری تعطیل هستند و تنها بخشی جزئی از هتل‌ها در حال فعالیتند که می‌توان گفت آن بخش نیز تقریباً به صورت غیرفعال و در شرایط خاص است و در عمل می‌توان آن را نیز تعطیل اعلام کرد. □

سعید غلامحسینی / شهروند

با وجود هشدارها پایانه‌های مسافری همچنان مسافران را به شکل گسترده جابه‌جا می‌کنند

دروازه‌های باز شهر به روی کرونا

فروغ فکری | مرد با صدای بلند فریاد می‌زند «رشت، حرکت!». پنج مسافر در اتوبوس نشسته‌اند و او منتظر است تا مسافران دیگر اضافه شوند. به‌روز در تمام روزهای بحران کرونا از تهران به رشت مسافر برده و حتی در روزهایی که اعلام شد جاده‌های شمالی بسته است، مسافران او کم نبوده‌اند. او امروز هم مثل روزهای دیگر در پایانه مسافر می‌زند. اتوبوستش را قسطی خریده و نگران ۲۵ میلیون قسطی است که باید بدهد و حالا با این تعداد پایین مسافر پرداختش ممکن نیست: «کسی نکفت نیاید. جاده هم باز بود. مسافر بردم. اما مسافر کم است.» پایانه اتوبوسرانی غرب تهران فرق چندانی با روزهای دیگر ندارد. اغذیه‌فروشی‌ها با ساطشان به راه است و دکه‌ها مشتری دارند. فلافل‌ها و سوسیس بندری‌ها هم پشت شیشه مغازه‌ها منتظرند. مردان با چشم‌هایی منتظر و دستانی بدون دستکش و صورت‌هایی اغلب بدون ماسک از هر کس که از مقابل شان رد می‌شود، می‌پرستند مسافر کجاست تا شاید مسافری به تعداد مسافران شان اضافه شود. در پایانه غرب تهران مانند پایانه جنوب و شرقی بی‌بقی، همه مشغول به کارند. نه‌نامه‌ای برای بستن اغذیه‌فروشی‌ها صادر شده و نه اصراری برای سرکار نیامدن مردان روز و زود چود دارد.

بیانی، روی دیوار بالای میز نشسته؛ لطف‌اپیش از نشستن روی صندلی‌ها دست‌هایتان را بشوید... مشتری‌ای در سالن نشسته و می‌گوید شاید کمتر کسی به این پیام‌ها توجه کند اما آنها مانده‌اند چون نمی‌توانند مغازه را ببندند. او پیمانکاری است که هشت مغازه در مجموعه دارد و ماهی ۱۴۰ میلیون تومان اجاره پرداخت می‌کند. با این حال می‌گوید برای بستن اطلاع‌هایی به آنها ابلاغ نشده و خودش هم نمی‌تواند مغازه‌ها را ببندد: «اینجا خودم پیمانکار دارم. هفته قبل جمع شدیم و نامه‌ای به شهرداری تا کاری برلمان کنند. اجازه بستن بدهند و درباره اجاره‌ها هم با ما کنار بیاید اما تا حالا خبری نشده و جوابی به نامه مانده‌اند.» سه کارگر حاضر در مجموعه دستمال به دست در حال تمیز کردن سیاهی‌هایی‌اند که دیگر با هیچ مواد تمیزکننده‌ای از بین نمی‌رود. یکی از آنها دستش را زیر شیر آب می‌گیرد و می‌گوید: «چاره‌ای نیست، هر روز اینجایم.»

روزهای شلوغ، شب‌های شلوغ

پایانه غرب روزهای مثل گذشته رفت و آمد است اما حالا شب‌های شلوغش هم به فهرست وضعیت دشوارش اضافه شده. شب‌ها تعداد بسیاری از افراد بی‌خانمان به اینجا آمده و در پایانه ساکن شده‌اند و مجتبی، مغازه‌دار یکی از اغذیه‌فروشی‌ها که این مدت شب‌کارهای زیادی داشته می‌گوید باید فکری به حال شان کرد. «البته شنیده‌ایم تعدادی از آنها زنیانی‌اند که جرایم غیرعمد داشتند. بیشتر آنها معاندند و جایی هم برای ماندن ندارند. دیشب یکی از آنها گفت چایی مجانی می‌خواهد و وقتی گفتم نمی‌دهم کف مغازه تف انداخت. با این شرایط نمی‌توان کار کرد.» او این خبر را هم شنیده که دیروز اعلام شد: «آزادی» ۷ هزار زندانی به دلیل بخشنامه رئیس قوه قضائیه برای جلوگیری از شیوع کرونا. □

آنچه در شب‌های ترمینال می‌گذرد را دومردی که از کارکنان پایانه‌اند و یکی از آنها در حال ضد عفونی محیط است هم تأیید می‌کنند: «روزها اینجا نیستند. نمی‌دانیم کجا می‌روند. فقط شب‌ها برای خواب می‌آیند.» سختی ماجرا برای مهدی تنها حضور این افراد نیست بلکه کرایه نداشتن و بی‌مستری شدن است. او هم ۳۹ میلیون راضد تمینال فرقی با گذشته ندارد. او این خبر را هم شنیده که خوش کرده. مهدی هم نامه‌ای را که برای بستن ترمینال نوشته شده امضا کرده، اما همچنان منتظر پاسخ است. پاسخی که فکر می‌کند مانند روزهای گذشته به دست‌شان نرسد و همچنان مجبور باشند سرکار حاضر شوند. آن هم در شرایطی که رفت و آمدها به ترمینال فرقی با گذشته ندارد. اما مکان‌های بهداشتی کم است و نماینده‌ای هم از سوی وزارت بهداشت در یکی از پرتددترین مناطق شهر حاضر نیست. هرچند شهرداری می‌گوید سه بار در روز سالن‌های انتظار، سکو‌ها و سرویس‌های بهداشتی را ضد عفونی می‌کند. اما نظری برای راستی‌آزمایی از سوی وزارت بهداشت دیده نمی‌شود.

نامه اغذیه‌فروشان و دکه‌داران هرچند برای مسئولان شهرداری نوشته

شده است، اما آنها می‌گویند کسی که باید پایانه را تعطیل کند، آنها نیستند، بلکه سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای است. سازمانی که مسئول رسیدگی به اتوبوس‌هاست و ضد عفونی رانندگان و داخل اتوبوس‌ها هم بر دوش این سازمان است. علاوه بر این راهداری مسئول ضد عفونی کردن غرفه‌های فروش بلیت هم هست، اما مردانی که در سالن‌های ترمینال حاضرند، می‌گویند خبری از ضد عفونی‌های دائمی راهداری نیست و صاحبان غرفه‌ها فقط به دود کردن اسپند قناعت کرده‌اند و مسافران هم از ضد عفونی نشدن اتوبوس‌ها گلایه دارند.

شهرداری می‌گوید نهاد خدماتی است و تازمانی که مسافر و سرویس فعال است، وظیفه‌اش این است که اینجا باشد و هر سازمانی که موظف است، باید جلوی این ماجرا را بگیرد. آنها بر اساس قانون موظفند که‌ها و اغذیه‌فروشی‌ها، سالن‌های انتظار و سرویس بهداشتی‌ها را تمیز کنند و باقی زیر دست راهداری است. گلایه از همین تمیزکاری‌ها کم نیست. حسین می‌گوید بعضی از سکو‌ها را ضد عفونی می‌کنند و بعضی دیگر رانه‌ه‌وقت می‌گویند جواب درستی نمی‌گیریم. قیمت بلیت‌ها در همین یک هفته گذشته که اوج بحران کرونا بوده، نصف شده است و حالا بسیاری از غرفه‌های فروش بلیت با وجود آنکه سفر را منع کرده‌اند، با سوسپید بلیت می‌فروشند. تعداد اتوبوس‌ها در روز به هزار و ۵۰۰ سرویس رسیده و این کاهش هم به دلیل کاهش مسافر است، نه کاهش خدمات اتوبوس‌ها. حالا مردان حاضر در ترمینال می‌گویند اینجا دروازه‌های شهر است، دروازه‌های که باز گذاشته شده‌اند و گویا راهی هم برای بستن شان وجود ندارد. آنها را می‌توان جلویگری از ابتلا به ویروس کرونا دانند، جز آنکه در استان‌ها رابیشوند و بگویند: «انشالله چیزی نمی‌شود.»

راه‌های ایلام برای اتوبوس بسته است

ماجرای راهداری اما جور دیگری است و داریوش باقر جوان، مدیرکل حمل‌ونقل مسافری سازمان راهداری به «شهروند» می‌گوید امکان بستن کامل ترمینال‌ها وجود ندارد، چرا که همچنان عده‌ای مجبور به جابه‌جایی‌اند و نیاز دارند تا کسی آنها را به شهرشان ببرد، با این حال بستن یا باز کردن ترمینال‌ها تصمیم سازمان آنها نیست: «ما نمی‌توانیم در شرایط فعلی به شکل شخصی تصمیم بگیریم. مملکت تصمیمات مان تابع تصمیم ستاد ملی مقابله با کرونا باشد. آنها اگر به ما بگویند ببندیم، حتما خواهیم بست، ولی چنین تصمیمی گرفته نشده است.»

او می‌گوید تاکید و توصیه‌شان این است که مردم سفر غیر ضروری نکنند و وضعیت را با نوروزهای قبل نسنجند، اما در این شرایط هم اگر قرار است اتفاقی بیفتد، مسئولان ملی مبارزه با کرونا باید مسیرهایی را که محدودیت تردد دارند، به شرکت‌های حمل‌ونقل اعلام کنند و آنها هم باید تبعیت کنند. به گفته او شرکت‌های حمل‌ونقل هم خودشان می‌توانند تصمیم به کار نکردن بگیرند، اما اغلب این اتفاق نمی‌افتد: «علاوه بر آنکه ستاد ملی باید این تصمیم کلی را بگیرد، استان‌ها هم می‌توانند تصمیم بگیرند. برای مثال استان ایلام اعلام کرده است که از پذیرش اتوبوس‌ها و سایر وسایل حمل‌ونقل عمومی جلوگیری به عمل می‌آورد. اما این اتفاق درباره سایر استان‌ها تاکنون رخ نداده است. درباره استان گیلان و مازندران باید بگویم برخی تصمیم‌ها ستاد ملی اعلام می‌شود و آنجا این اعلام به این شکل انجام شده که همچنان هم حمل‌ونقل وجود دارد.» به گفته باقر جوان آنها در تلاشند برای ضد عفونی کارهایی انجام دهند و از مردم هم خواسته‌اند تا به شکل غیرحضور بلیت‌هایشان را تهیه کنند، اما در نهایت آنچه برای مردم مهم است این است که ستاد ملی کرونا شرایطی را ایجاد کند که فقط صحبت از سفر رفتن به خودروهای شخصی اختصاص نیابد و حمل‌ونقل عمومی همچنان به مناطق پرخطر انجام نگردد. پایانه‌ها در این شرایط برای تعطیل شدن و حمایت‌هایی برای این تعطیلی به وجود بیاید که افراد نخواهند با سختی این روزهای سخت دنبال هر مسافری بدون بگویند «ما جای خالی داریم.» □

میزخبر

آخرین گزارش‌ها حکایت از ابتلای ۷۱۶ نفر و فوت ۲۳۷ نفر در ۲۱ روز دارد

گمانه‌زنی‌ها درباره وجود دو کروناویروس متفاوت در ایران

یک ویروس شناس: وجود دو نوع ویروس متفاوت نیاز به تحقیقات گسترده دارد

شهروند | بر اساس اعلام وزارت بهداشت، تا ظهر دیروز، هفت‌هزار و ۱۶۱ نفر در کشور به کروناویروس مبتلا شده و ۲۳۷ نفر هم جان‌شان را از دست داده‌اند. به گفته کیانوش جهانپور، سخنگوی وزارت بهداشت، در ۲۴ ساعت (ظهر یکشنبه - ظهر دوشنبه) ۵۹۵ مورد ابتلا و ۴۳ فوتی جدید به آمار قربانیان کروناویروس در ایران اضافه شده است.

در این میان هم دوهزار و ۳۹۴ نفر از بیماران مبتلا بهبود یافته و مرخص شده‌اند. در بیست و یکمین روز از اعلام رسمی شیوع کرونا در ایران، اما خبرهای تازه‌ای درباره کرونا در ایران منتشر شد: خیز جدید کرونا در ایران وجود دو ویروس متفاوت. دیروز وزیر بهداشت برای توضیح درباره آخرین وضع شیوع کرونا در کشور به مجلس رفت و در میان اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس اعلام کرد که خیز جدیدی از کرونا در حال شکل‌گیری است.

به گفته سعید نمکی، در حال حاضر در روزهای پیک شیوع کرونا در کشور قرار داریم. وجود دو نوع ویروس کرونا در ایران را شهروز برزگی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی مطرح و حرف‌هایش را به گفته‌های وزیر بهداشت مستند کرد: «بر اساس گفته‌های وزیر بهداشت بخشی از ویروس کرونا در گیلان متفاوت از ویروس ووهان چین با منشأ متفاوت است که حتی به پرستار ۲۵ ساله هم رحم نکرده است. این موضوع شامل قم هم می‌شود. اما معلوم نیست که منشأ ویروس دوم از کجاست.» او این احتمال را هم داد که ماجرای ویروس از نوع بیوتورویسم آمریکا در میان باشد که در ایران پخش شده است. وجود دو نوع متفاوت ویروس در ایران را مهدی نوروزی، معاون پژوهشی مرکز تحقیقات بیماری‌های ویروسی دانشگاه علوم پزشکی تهران در گفت‌وگو با «شهروند» توضیح می‌دهد.

به گفته او، وجود دو ویروس متفاوت کرونا، موضوعی نیست که به این سرعت مشخص شود و نیاز به پژوهش‌های طولانی مدت دارد: «اقدامی که باید انجام شود، این است که رژیم این ویروس مورد بررسی قرار گیرد و مشخص شود با ویروسی که در چین شایع بود، متفاوت است یا خیر.» او به بحث‌هایی که درباره وجود دو نوع ویروس کرونا مطرح می‌شود، آگاه است: «گفته می‌شود ویروس کرونا دو سویه ال و اس دارد. ال نوع قوی است و اس نوع ضعیف ویروس. اینها نتیجه بخشی از تحقیقات است اما باز هم نمی‌توان خیلی قطعی درباره این موضوع صحبت کرد.»

آن‌طور که تحقیقات اولیه نشان می‌دهد، گفته می‌شود که به تدریج نوع اس این ویروس غالب می‌شود، چرا که ویروس نمی‌خواهد میزبان خود را به کلی از بین ببرد، به همین دلیل نوع اس را فعال می‌کند.» به گفته نوروزی، در ایران هنوز فرصت انجام پژوهش‌های گسترده به دلیل شیوع بیماری نشده است، هرچند که وزارت بهداشت نسبت به انجام تحقیقات درباره این ویروس اعلام آمادگی کرده و فراخوان‌هایی هم داده است.

موضوع دیگر منشأ ویروس است. نوروزی در این باره توضیح می‌دهد: «ویروس قابلیت دستکاری بیوتورویسم دارد اما تا همین حالا، گروه‌هایی که روی محتوای ژنتیکی ویروس کار کرده‌اند، اعلام می‌کنند که این ویروس در اثر فشار طبیعی ایجاد شده، همان ویروس سارس است که تبدیل به ویروس جدید شده. نمی‌توان به راحتی درباره منشأ بیوتورویسمی ویروس صحبت کرد.»

در حال حاضر باید شناخت بیشتری درباره رفتارهای ویروس به دست آید تا بتوان آن را درمان کرد.» او این احتمال را می‌دهد که ویروس به دلیل ویژگی‌های ژنتیکی یا تفاوت اقلیم و... متفاوت رفتار کند، اما رسیدن به چنین نتیجه‌ای نیاز به تحقیقات گسترده دارد. □